

Slutrapport för projekt Sambandet i Timrå

Projektid 2007-09-01 - 2011-08-31

Bakgrund

Under våren 2007 gjorde beredningsgruppen i förbundet en kartläggning av personer tillhörande målgruppen för samverkande rehabiliteringsinsatser, för att få kunskap om vilka insatser som behövdes för att målgruppen skulle komma närmare en egen försörjning. Utifrån de djupintervjuer som då gjordes med de aktualiserade personerna framkom följande behov:

- Tid – de individer vi mött har olika vägar till målet egen försörjning, vilket också betyder att det kommer ta olika lång tid för var och en.
- Struktur – individerna behöver struktur både i tid, rum och tillhörighet. Utifrån frågorna Vad? När? Var? Vem? Hur? och Varför?
- En stödperson eller coach som finns med som en god ledare och ”bollplank” för individerna
- Självstärkande aktiviteter – både i gruppverksamhet och individuellt
- Fysisk träning/aktiviteter, hälsoprofilbedömningar, kostkunskap, stresshantering
- Kartläggning/livsvägledning – ”vem är jag, vad vill jag, vad kan jag, vad är möjligt”
- Studie- och yrkesvägledning
- Ekonomisk rådgivning
- Beteendeförändring av negativa vanemönster. Korttids terapi, förslagsvis av person med kunskap inom kognitiv beteende terapi
- Utredning av dyslexi, neuropsykiatriska funktionshinder, m.m.

Utifrån denna kartläggning startades projekt Sambandet.

Målgruppen:

Under den första tiden var målgruppen personer som:

- ✚ var 18-30 och saknade arbete
- ✚ hade kontakt med minst två av de samverkande myndigheterna
- ✚ deltog i aktiviteterna av egen fri vilja
- ✚ inte var i aktivt missbruk

Personer som var grovt kriminella, hade aktivt missbruk eller hade diagnostiserats med en psykisk sjukdom ingick inte i målgruppen.

Målgruppen ändrades dock efter en tid till att gälla:

- ✚ 18 år och uppåt med fokus på de yngre
- ✚ gäller även personer med psykisk sjukdom och NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar)
- ✚ deltar i aktiviteterna av egen fri vilja
- ✚ inte är i aktivt missbruk

Personer som är grovt kriminella, har aktivt missbruk ingår inte i målgruppen.

Övergripande mål

Att individer ur målgruppen har egenförsörjning,

Verksamheten har stått på tre ben, ett stödjande, ett aktiverande/mobiliserande och ett utslussande ben. Benen till aktiviteten blev olika viktiga för den enskilde, men alla behövdes. Verksamheten har innehållit aktiviteter både i grupp och enskilt.

Det har funnits en yttre tidsgräns för insatsen (6 månader), med möjlighet till förlängning upp till ett år. Eftersom målgruppen förändrades efter en tid till att även gälla människor med diagnosticerad psykisk sjukdom, har fler deltagare förlängts till 1 år i insatsen.

Delmål A

Att individen skall uppnå psykisk, fysisk och social hälsa.

Delmål B

Att individen aktivt söker arbete eller studier utifrån ett fokuserat och konkret tillvägagångssätt.

Arbetet med delmålen har skett genom parallella processer.

Insatser

För att nå delmål A

Insatserna för att nå delmål A, det vill säga, stärka den egna hälsan med fokus på att orka ta tag i sitt liv och inse sina möjligheter har erbjudits målgruppen via psykosyntesterapeut och hälsopedagog. För individen har det inneburit ett arbete inåt i sig själv och sina möjligheter samt utåt, se sig själv i ett sammanhang och kunna agera därefter.

För de insatser som skett inom samtalsstöds delen har delmålet varit att genom samtalsstöd och "korttidsterapi" (här använt som ett generellt begrepp) uppnå bättre psykisk hälsa.

Eftersom en stor brist på samtalsstöd och korttidsterapi för personer ur målgruppen påvisades under inventeringsarbetet blev delmål A därför att uppnå ett tillgängligt stöd (coach) och en mix av olika aktiviteter beträffande samtalsstöd, korttids terapi, fysiska aktiviteter och hälsoplanering.

Eftersom den grundläggande hälsan beskrevs som dålig, med till exempel övervikt, trötthet, dålig kondition, sömnstörningar så fanns ett utbrett behov av att få stöd och möjlighet att arbeta med hälsan ur ett helhetsperspektiv, alltså både fysiskt och psykiskt vilket har erbjudits i projektet.

För delmål B

Insatserna för att nå delmål B har haft externt fokus. Det har handlat om att söka praktik/arbetsträning, arbete eller studier. För en mindre grupp har det externa fokuset inneburit annan insats inom myndigheternas ansvarsområden utifrån en grundläggande kartläggning i Sambandet. Det har till exempel varit att gå vidare till arbetspsykologisk utredning på AF eller utredning hos NPF-teamet inom landstinget.

Lösningfokuserat coachningsarbete har varit den övergripande arbetsmetoden. En av projektets uppgifter har varit praktikanskaffning, att ta fram praktikplatser samt arbetsträningsplatser inom privata företag och offentlig verksamhet. Många i målgruppen har inte haft förmågan att själva ta denna kontakt.

Arbetsförmedlingens insatser är till för alla som vill ha ett arbete därför har samverkan med arbetsförmedlingen varit viktigt. För de individer vars mål varit studier har de ansvariga snabbt förmedlat kontakt med vuxenutbildningen.

Under projekttiden har individernas ersättning vara säkrad oberoende av ansvarig myndighet.

Tid - struktur - kompetens

Eftersom förutsättningarna för starten i Sambandet har varit olika har det medfört att tiden i aktiviteten varit olika lång för olika individer.

Även om fokus varit på det individuella stödet så har det varit oerhört viktigt att grupp-sociala träningsmoment funnits med i stor utsträckning vilket visat sig ha betytt oerhört mycket för deltagarna.

Projektet har arbetat utifrån ett yttre ramverk med förutsättningar och överenskommelse mellan de som arbetar i aktiviteten och deltagaren. En tydlig struktur för vad som erbjudits och vilka krav det har inneburit för individen, har varit viktig.

De som arbetat med individerna har varit pedagog/psykosyntesterapeut, hälsopedagog, beteendevetare, IT-pedagog samt gymnasiepedagog. Dessa har kunnat erbjuda individuell coachning med lösningfokuserade samtal, gruppaktiviteter, studiebesök, mobilisering, anskaffning av praktik- och arbetsträningsplatser, motivationsarbete samt mycket annat.

Lokalisering och Samverkan

Sambandet har bedrivits på "Plan 4" i centrumhuset i Timrå kommun. Aktivator, som är en verksamhet för arbetssökande, har varit projektansvarig.

Genom samlokalisering med andra verksamheter har det erbjudits en stödjande miljö för målgruppen, en öppen gemensam arbetsplats för alla som ingått, både personal och deltagare. I gemensamma lokaler har följande verksamheter och projekt bedrivits under vissa tidsperioder, Timrå Lär och vägledningscentrum (permanent funktion), ESF - projektet Matchningsarenan samt Framsteget. Matchningsarenan är ett samarbete mellan arbetsförmedlingen, försäkringskassan samt kommunen. Här arbetar man utifrån "En ingång" där myndigheterna finns samlade för att stödja gruppen arbetssökande på ett samlat förhållningssätt. Framsteget är ett samarbetsprojekt mellan kommunen, arbetsförmedlingen och länsstyrelsen. Framsteget är ett kombinerat studie- och praktikprojekt för gruppen unga som slutat skolan utan fullständiga betyg.

Aktiv samverkan med dessa olika verksamheter har bedrivits under de tidsperioder dessa projekt/verksamheter funnits i kommunen och på Plan 4.

Aktualisering

Varje myndighet har haft möjlighet att remittera in individer i samråd med beredningsgruppen (beredningsgruppen består av representanter från alla fyra myndigheterna). Initialt är det den remitterande myndigheten som ska ha motiverat individen att se Sambandet som en möjlighet.

Vilka deltagare som blivit aktualiserade för projektet har sedan beslutats av beredningsgruppen. Gruppen har haft ansvaret för att individerna skriver under ett medgivande om att de samverkande myndigheterna får dela den information som är viktig för att stödja individen att komma vidare mot den egna försörjningen.

Vid start har alltid en individuell handlingsplan upprättats respektive en överenskommelse som tydliggjort vad som ålagts individ respektive coach.

Om individen grovt misskött åtagandet i överenskommelsen har handläggare i ordinarie myndighet informerats och individens deltagande avbrutits.

Resultat:

Grupp 1 Startdatum: 2007-10-01

11 deltagare

Arbete	1
Arbete/Studier	1
Praktik*	4
Utredning	2
Sjukskriven*	1
Hoppat av	2

*1 praktikant går vidare till studier i yrket den praktiserat inom.

*1 praktikant fick sommarjobb hos företaget med löfte om ev. projektanställning med start hösten 2008.

*Den sjukskrivna deltagaren startade om i grupp 2.

Grupp 2 Startdatum: 2008-01-21

10 deltagare

Arbete	3
Praktik*	1
Flyttat	1
Studier*	1
LSS	1
Hoppat av*	3

*Deltagaren som praktiserat gick vidare till studier inom yrkesområdet.

*Deltagaren som studerat arbetar idag inom yrkesområdet.

*2 av deltagarna som hoppade av återkom i en senare grupp

Grupp 3 Startdatum: 2008-05-19

9 deltagare

Arbete	2
Studier	3
Studier/praktik	1
Utredning*	1
Hoppat av*	2

*Utredning hos NPF-teamet (neuropsykiatriskt funktionshinder)

*En av deltagarna som hoppade av återkom till Aktivators verksamhet

Grupp 4 Startdatum: 2008-10-06**5 deltagare**

Arbete/Studier	1
Arbete/Praktik	1
Studier/Flyttat	1
Hoppat av*	2

*1 deltagarna som hoppade av återkom till Aktivators verksamhet.

*1 deltagare som hoppade av började om i gr. 5

Grupp 5 Startdatum: 2009-01-12**10 deltagare**

Arbete	1
Studier	1
Studier/Flyttat	2
Praktik	3
Utredning*	1
Flyttat	1
Hoppat av	1

*NPF-teamet, återkom till senare gr.

Grupp 6 Startdatum: 2009-05-27**7 deltagare**

Studier	3
Faros	2
Åter aktualiserande myndighet	1
Hoppat av	1

Grupp 7 Startdatum: 2009-09-28**4 deltagare**

Arbete	1
Studier	2
Praktik	1

Grupp 8 Startdatum: 2010-01-25**10 deltagare**

Praktik	3
Faros	2
Praktik/Utredning*	1
Annan aktör*	1
Hoppat av	3

*Arbetsförmedlingens psykolog

*Projekt Matchningsarena

Grupp 9

Startdatum: 2010-05-17

8 deltagare

Arbete	1
Arbete/Flyttat	1
Praktik	1
Studier	1
Studier/Flyttat	2
Flyttat	1
Annan aktör*	1

*Framsteget är ett projekt där deltagarna studerar varvat med praktik

Grupp 10

Startdatum: 2010-11-08

8 deltagare

Arbete/Flyttat	1
Praktik	3
Studier	1
Sjukskriven*	1
Samtalsstöd/annan behandling	1
Hoppat av	1

*Den sjukskrivna har varit till
studievägledare
och kommer eventuellt att börja studera

Grupp 11

Startdatum: 2011-03-14

6 deltagare

Arbete	1
Studier	2
Utredning*	1
Praktik/utredning*	1
Hoppat av	1

*NPF-teamet

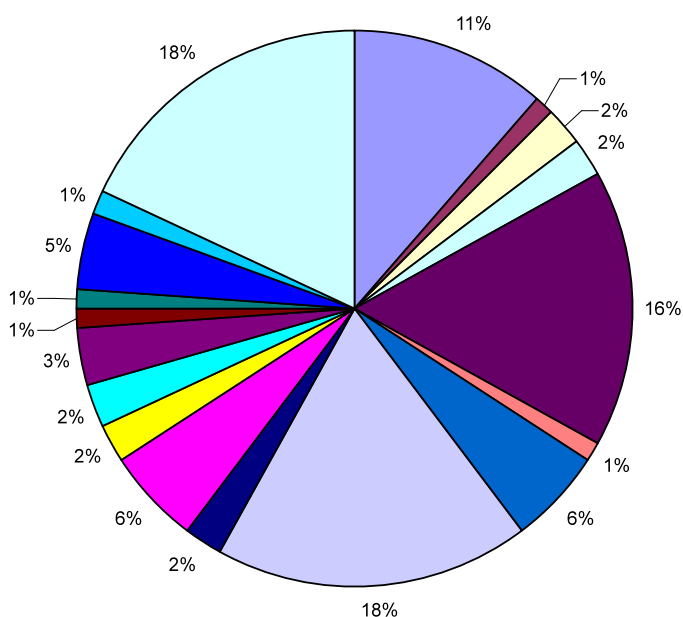
88 deltagare har deltagit i Sambandet under perioden 2007-10-01 - 2011-10-20

Ca: %

Arbete	10	11%
Arbete/Praktik	1	1%
Arbete/Studier	2	2%
Arbete/Flytt	2	2%
Studier	14	16%
Studier/Praktik	1	1%
Studier/Flyttat	5	6%
Praktik	16	18%
Praktik/Utredning	2	2%
Utredning	5	6%
Sjukskriven	2	2%
Annan aktör	2	2%
Flyttat	3	3%
LSS	1	1%
Åter aktualiserande myndighet	1	1%
Faros	4	5%
Samtalsstöd/Annan behandling	1	1%
Hoppat av	16	18%

Summa: 88 st

Resultat Sambandet Timrå

Socioekonomisk utvärdering

Även en socioekonomisk utvärdering, med stöd av Pay-off, gjordes efter de första gruppernas deltagande i Sambandet (se bilaga 2).

Resultaten var goda, jämförbara med liknande projekt i landet med liknande målgrupp men till en betydligt lägre kostnad än likvärdiga projekt.

Avslutande kommentarer:

Att få möjlighet att arbeta med samverkande rehabilitering är av största vikt för att kunna sätta individens behov i centrum. Att med en gemensam budget från fyra myndigheter kunna finansiera insatser som förhindrar att människor i behov av rehabilitering ”faller mellan stolarna” gör arbetet meningsfullt och funktionellt. Deltagarna i Sambandet har sluppit rundgången mellan myndigheternas olika ansvarsområden och uppdrag, tack vare en fungerande beredningsgrupp och god vilja till samarbete mellan de berörda parterna. Tiden för de flesta deltagarna har varit 6 mån, vilket har satt fokus på ganska snabba resultat. Den korta tiden har för vissa inneburit att man kort tid efter avslut återfallit i gamla mönster. Detta är en lärdom vi dragit, för att fler av deltagarna över tid ska kunna vara uthålliga med studier eller kunna behålla ett arbete krävs längre tid i insats.

Rent fysiskt har många av individerna problem med värk i kroppen och ett flertal har diagnosen fibromyalgi. Trötthet och utmattning blir följderna, och har individen samtidigt gått hemma under många år med en för låg dos av fysisk aktivitet (pga värk), dåliga kostvanor och störd dygnsrytm så är det en stor beteendeförändring som krävs för att få ett bättre mående. Ur den synvinkeln är sex månader i Sambandet alldeles för kort tid för att hinna göra en förändring som är bestående. Om fler individer ska lyckas så behöver de kontinuerligt stöd under en lång tid (för vissa upp till flera år).

I de senare grupperna har fler deltagare än i tidigare grupper fått förlängd tid i projektet, upp till ett år. Detta beror till stor del på att målgruppen förändrats över tid, från att bara innefatta individer utan psykiatrisk diagnos och NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar), till att också omfatta dessa grupper. Genom att målgruppen haft en mer komplex problembild har också behoven varit större på fler och mer omfattande insatser. En utökad kompetens för gruppen NPF hade behövts i projektet.

Under projekttiden har några av deltagarna remitterats till djupare utredningar både inom psykiatrin, och inom arbetsförmedlingen. Här har vi sett ett behov av utökade resurser hos dessa båda myndigheter för att slippa långa ledtider och ett ökat utanförskap för människor i behov av särskilt stöd.

Något mer som framkommit under projektets fyra år är ett ökat behov av arbetsträningsplatser både inom offentlig sektor och inom det privata näringslivet, med handledare på plats som har kompetens att möta målgruppens behov.

En utökad samverkan och ett större samarbete mellan myndigheterna är också ett behov som framkommit. Gemensamma kompetenshöjningsinsatser för myndigheternas handläggare har också kommit fram, dels för att förstå varandras uppdrag och dels för att få samsyn om framgångsrik rehabilitering. Att beredningsgruppen är komplett och ges utrymme att använda arbetstid till samverkan är av stor vikt för samarbetet.

Utifrån deltagarnas perspektiv har projektet varit ytterst betydande för att kunna uppnå de beteendeförändringar som varit nödvändiga för att komma vidare till egen försörjning eller åtminstone en bit på väg till den.

Projektet är nu implementerat i Timrå kommuns verksamhet Aktivator.

Vi vill slutligen redovisa en kvalitativ studie av slumpvist utvalda deltagares upplevelse av projektet med de skattningsscheman som vi använder i verksamheten, i bilaga 1.

Bilaga 2 visar den socioekonomiska utvärderingen som gjordes efter de första gruppernas deltagande i Sambandet.

Bodil Mattsson
Verksamhetsansvarig
Aktivator

Eva Wadebeck
Psykosyntesterapeut
Sambandet

Morgan Forslund
Hälsopedagog
Sambandet